

† LAURENȚIU

DIN MILA LUI DUMNEZEU, ARHIEPISCOPUL SIBIULUI ȘI MITROPOLITUL ARDEALULUI

Iubitului nostru cler, cinului monahal și drept-credincioșilor creștini, har, milă și pace de la Dumnezeu, iar de la noi, arhiereshi binecuvântări!

„Să intrăm toți în bucuria Domnului nostru, ... să gustăm toți din ospățul credinței și să ne împărtășim toți din bogăția bunătății!” (Cuvânt de învățătură al Sf. Ioan Gură de Aur)

HRISTOS A ÎNVIAT!

Iubiții mei fii duhovnicești,

Cu aceste cuvinte ne îndeamnă *Sfântul Ioan Gură de Aur* să ne bucurăm în această „noapte de mântuire”, în care noianul cel negrăit și de neînțeles pentru mintea omenească al iubirii lui Dumnezeu se revarsă iarăși și iarăși peste noi și ne face părtași tainicului ospăț al darurilor purtării Sale de grijă și atenției Lui deosebite pentru noi. Astăzi e bucurie în cer și pe pământ, astăzi toate s-au umplut de lumină, astăzi ședem cu Hristos la Cina Împărăției veșnice, unde El Se face dulcea noastră hrană, scumpa noastră băutură. El ne-a răscumpărat și ne-a împăcat cu Tatăl, ne-a eliberat de tirania păcatului, a diavolului și a morții și ne-a strămutat pe noi în Împărăția iubirii Sale. „*Hristos a înviat din morți ca și noi să înviem cu El, spune Sfântul Grigorie Teologul; Hristos a răsărit viață din mormânt ca să ne scape de legăturile păcatelor. Porțile iadului sunt rupte, moartea este biruită, ... căci astăzi sunt Paștile! Sărbătoarea sărbătorilor, bucuria bucuriilor.*”¹

Darurile Învierii sunt nenumărate și inepuizabile, căci în ele se arată adâncimea iubirii lui Dumnezeu, dar și a atotputerniciei Sale. Pentru **Sfântul Ioan Gură**

¹ Sfântul Grigorie Teologul, *Cuvântarea 45, 1.2*, PG 36, 624ABC.

de Aur, această zi de bucurie este „rezidirea lumii, împăcarea cu Tatăl, sfârșitul blestemului, pierderea morții, legarea diavolului, ziua în care oamenii viețuiesc împreună cu îngerii și în care împărăția întunericului a fost desființată. Este ziua în care cântăm cu bucurie: Unde îți este, moarte, boldul tău? Unde este, iadule, biruința ta? Este ziua în care Hristos a distrus porțile de aramă (Is 45, 2) și în care a schimbat înfățișarea morții, devenind pentru noi un somn și o trecere spre o mai bună viață... Acestea sunt biruințele luminoase ale Învierii prin care s-a risipit înșelăciunea demonilor și am scăpat de tirania morții, prin care nu ne mai înspăimântă sfârșitul acestei vieți trecătoare, simțind noi bucuria darurilor viitoare, prin care firea umană a fost adusă la cinstea pe care a avut-o dintru început”².

Scopul fericit pentru care Dumnezeu l-a făcut pe om a fost tocmai această gustare de-a pururi din darurile iubirii Sale, dar omul a fost amăgit de diavol prin dorirea altor daruri, imediate, supuse simțurilor, și a căzut din cinstea și demnitatea de fiu, a fost supus morții și stricăciunii și ispitelor celui viclean. Dar Dumnezeu, în marea Lui iubire, nu a uitat zidirea Sa, nici nu Și-a întors fața Sa de la cel care se depărtase de El, ci, „la plinirea vremii, El, pe pământ S-a arătat și cu oamenii a petrecut și, din Sfânta Fecioară întrupându-Se, S-a smerit pe Sine, chip de rob luând, asemenea făcându-Se smeritului nostru trup, ca să ne facă pe noi asemenea chipului slavei Sale”, cum ne rugăm în Liturghia Sfântului Vasile cel Mare³. Moartea, stricăciunea, păcatul au intrat atât de adânc în ființa umană, încât nimeni în afară de Dumnezeu nu putea să vină în ajutorul omului căzut. Dar Dumnezeu, fiind Sfințenia, Viața, Nestricăciunea, nu Se putea întâlni cu moartea, cu păcatul și cu diavolul decât într-un trup muritor. De aceea Stăpânul, din nemăsurata iubire de oameni, S-a îmbrăcat în haina trupului nostru, desființând moartea și păcatul din el și scoțându-l din robia diavolului, căci „cum ar fi putut altfel Domnul să Se arate ca fiind Viața și Sfințenia decât înviind și sfințind trupul cel muritor...”, se întreabă **Sfântul Atanasie cel Mare**⁴.

„Cuvântul lui Dumnezeu Se pogoară la șarpe, spune **Sfântul Ioan Damaschin**, iar pe acesta îl atrage cu undița dumnezeirii (Iov 41, 1), care este ascunsă în trupul Său așa cum momeala ascunde cârligul, și-l silește să-i dea afară pe cei pe care a avut puterea să-i înghită prea rușinos, lăsându-l deșert pe cel care se fălea cu bogăția lui. Pruncul Ce S-a născut și Care ne-a fost dat nouă (Is 9, 5), pogorându-Se în peștera de vipere, sugrumă și ucide și pierde pe cel mândru și trufaș. Acum iadul cer se face, și cele de dedesubt se umplu de lumină, și întunericul cel dinainte este risipit, și celor orbi li se dă vedere. Căci celor ce stăteau în întunericul și în umbra morții li S-a arătat Răsăritul cel de Sus (Is 9, 1)”⁵.

² Sfântul Ioan Gură de Aur, *Cuvânt la Sfânta Înviere*, PG 52, 765-766.

³ *Liturghier*, 2008, p. 234.

⁴ Sfântul Atanasie cel Mare, *Despre Întruparea Cuvântului*, PG 44, 173C, 176AB.

⁵ Sfântul Ioan Damaschin, *Cuvânt la Sâmbăta cea sfântă*, PG 96, 620-621.

Mântuitorul nu putea să nu învie, El fiind *Viața, Lumina și Sfințirea omului* și Cel care a acceptat moartea nu dintr-o necesitate, ci din *iubire*. De aceea a biruit-o, de aceea Crucea arată cu ce iubire mare iubește Dumnezeu pe om, iar acest semn de necinste a devenit pentru noi semnul atotputerniciei divine de care demonii se tem și se cutremură.

Trupul asumat de Mântuitorul nu putea să nu moară pentru că era muritor, dar el nu putea să rămână muritor pentru că era Locaș al Vieții. Stricăciunea a intrat în firea umană și de aceea viața nouă a lui Dumnezeu trebuia să intre în firea omenească și să o înnoiască.

Mântuitorul a biruit moartea prin moarte pentru că a primit-o de bunăvoie, *din iubire și din ascultare*. Iubirea L-a făcut să moară, iubirea I-a dat biruința asupra morții, iubirea a făcut din moartea Sa *jertfa curată*, bine mirositoare, adusă pentru întreaga lume, prin care omul a fost readus la bucuria comuniunii cu Dumnezeu. Moartea și Învierea Sa au dat naștere unei noi umanități, în care trăiește o nouă viață, și anume *viața divino-umană a lui Hristos*. Prin această nouă umanitate, Dumnezeu revarsă pururi darurile Sale, prin Sfintele Taine și prin toate lucrările sacramentale ale Bisericii.

Învierea Mântuitorului este *actul suprem de iubire* al lui Dumnezeu față de noi. Iubirea L-a dus până la moarte, dar nu L-a lăsat în moarte. Iubirea e mai tare decât moartea. Ea a biruit moartea pentru totdeauna. Mărturia și puterea acestei iubiri, ce a mers până la moarte, le-a lăsat Fiul lui Dumnezeu în instituirea Sfintei Euharistii. Liturghia arată că Hristos n-a terminat legătura Lui cu noi odată cu moartea primită din iubire pentru noi, ci o continuă, comunicându-ni-Se ca Unul Ce poartă în Sine viața, ca urmare a acestei morți din iubire.

După Înviere și Înălțare, Mântuitorul Hristos, devenit Duh și după umanitate, nu ne-a părăsit, ci, prin venirea Sfântului Duh, a adus în noi toate *darurile umanității Sale restaurate*, umplându-ne de puterea dăruirii Sale jertfelnice. Materia văzută devine astfel mijlocul descoperirii și prezenței lui Hristos în Biserică. În locul prezenței corporale a lui Hristos în lume, se poate simți *prezența Sa spirituală* prin credință și prin Sfintele Taine, care însă nu e mai slabă ca aceea, ci mai intensă, pentru că se întemeiază toată pe Duhul Sfânt. Hristos este sălășluit în noi și noi simțim taina prezenței Lui și cu El ne întâlnim de acum în interiorul nostru. A trebuit să Se scufunde Fiul lui Dumnezeu în natura omenească și să moară și să învieze pentru ca noi, scufundându-ne în apa Botezului, să ne întâlnim cu El: „*Câți în Hristos ne-am botezat, în moartea Lui ne-am îngropat, spune Apostolul neamurilor, pentru ca, precum Hristos S-a sculat din morți prin slava Tatălui, tot așa și noi să umblăm întru înnoirea vieții; căci dacă ne-am făcut cu Hristos o singură tulpină prin asemănarea morții Lui, atunci vom fi și părtași ai Învierii Lui*” (cf. Rm 6, 4-5).

Prin Sfintele Taine noi suntem permanent chemați la Nunta Fiului lui Dumnezeu și darurile acestei veșnice și netrecătoare *Cine de taină* sunt prețuite cu

ÎPS Dr. Laurențiu Streza

Scumpul Sânge al Dumnezeului nostru și de aceea evenimentele vieții Mântuitorului nu sunt, pentru noi, un simplu trecut de care ne aducem aminte, ci ele sunt *permanent prezente și lucrătoare*, în Sfânta Liturghie, prin care le re-trăim și le actualizăm. Ospățul Fiului de Împărat nu s-a terminat. El continuă în cer acum, dar și pe pământ prin Sfânta Euharistie. Mereu are loc căsătoria cea mai plină de iubire între Fiul Împăratului și noi, mereu participăm la ospățul acestei nunți, înaintăm spre căsătoria și ospățul desăvârșit al Împărăției viitoare. Trăim sub zorile eshatologiei, pregătindu-ne pentru întâlnirea cu Soarele Atotstrălucitor al zilei nesfârșite.

Iubiți credincioși,

Viața în Hristos este marele dar al Învierii, este darul vieții celei noi și al iubirii Sfintei Treimi. Tot ce avem noi în această lume este un dar al lui Dumnezeu, și noi știm că orice dar presupune și *un răspuns* din partea noastră, o angajare, o folosire a acestuia. Darurile lui Dumnezeu nu sunt niște simple cadouri impersonale, dăruite dintr-o milă compătimitoare, ci sunt daruri pline de *mireasma iubirii jertfelnice a Sfintei Treimi*, care dau sens existenței noastre. Gustând din aceste daruri ale Învierii, simțim că pentru ele am fost creați, simțim că suntem nemuritori și că trebuie să răspundem acestei iubiri cu *iubirea noastră*. Și cum putem face acest lucru? Tot Marea Iubire, venită între noi, ne învață, spunând: „*Dacă păziți poruncile Mele, rămâneți în dragostea Mea...*” (In 15, 10). Astfel, pentru a ne povățui ca pe niște copii, Mântuitorul ne-a pus la îndemână sfintele Sale porunci; dacă le împlinim, gustăm din iubirea Lui, căci nu noi păzim legea lui Dumnezeu, ci legea lui Dumnezeu ne păzește pe noi și ne ajută să ne împărtășim de darurile iubirii dumnezeiești.

Dar, din păcate, noi nu punem în lucrare, nu folosim ceea ce Dumnezeu ne dăruiește, nu dorim darurile Sale plătite cu Scumpul Sânge al Fiului Său, ci ne alipim de bunurile și plăcerile trecătoare ale acestei lumi, jignind bunătatea Dăruitorului nostru. *Cultura divertismentului, hoția, răutatea, invidia, egoismul, neîncrederea* intoxică societatea noastră. *Tinerii* debusolați sunt acum educați de mass media. De la deznădejde se trece ușor la sinucidere. *Familia creștină* suferă, ca și societatea, de o profundă criză. Și cum altfel ar putea sta lucrurile când desfrânarea a devenit nota generală a mediilor care ni se impun, dar și în care ne complăcem să trăim. Putem, oare, să avem o viață creștină, sporcându-ne mintea cu imaginile deșănțate din reviste, ziare și televizor? Mai poate, oare, supraviețui familia, atâta vreme cât soțul sau soția se alipesc cu inima și cu simțurile de idolii micului ecran? Avem, oare, dreptul să mai cerem de la Dumnezeu o soartă mai bună pentru copiii noștri, dacă noi înșine nu ne străduim să le fim modele de înfrânare și de virtute?

Nu trebuie să ne revoltăm pentru viața tot mai grea pe care am ajuns să o avem. Toate necazurile nu sunt altceva decât roade ale îndepărtării noastre de Dumnezeu, ale încrederii pe care ne-am pus-o în confortul și plăcerile trupești ale lumii acesteia. Bunăoară, i-am închinat noi, oare, Domnului primele noastre gânduri ale fiecărei zile și sufletul nostru curățit permanent de zgura păcatului prin Sfânta Taină a Spovedaniei? Trăim noi, oare, cu dorul împărtășirii Trupului și Sângelui Mântuitorului? Unde sunt frica de Dumnezeu, milostenia, smerenia și dragostea creștinească?

Șansa noastră nu poate fi alta decât să ne întoarcem cu toată inima la Hristos. Trebuie multă *răbdare* în necazuri și pocăință înainte de a nădăjdui ceva mai bun. Iar dacă vom alege această cale, neîntârziat vom primi răspuns de la Dumnezeu, Care așteaptă să-I dăm inimile, pentru ca El să ni le umple cu bucuria harului Duhului Său cel Sfânt.

Să ne străduim să punem în lucrare darurile Învierii și să nădăjduim că puterea lui Hristos, Cel răstignit și înviat, va revigora și trezi neamul nostru atât de încercat. Mai mult ca niciodată, greutatea ne apasă și știm că doar mila lui Dumnezeu, pe care trebuie să o cerem stăruitor, cu *lacrimi, cu umilință și cu post*, ne poate scoate din toate necazurile, ispitele și încercările ce ne împresoară. Nu avem altă nădejde decât prezența vie și lucrătoare a lui Hristos cel înviat în noi! Să nu o ignorăm, să nu o disprețuim, ci să omorâm în noi pe omul cel vechi, pentru ca omul cel nou să învieze împreună cu Hristos, în fiecare dintre noi. Să cultivăm legătura noastră cu Dumnezeu, să ne îngrijim de frumusețea noastră interioară, să dăm „*Chipului pe cel după chip*”, să fim împlinitori ai cuvântului lui Dumnezeu, nu doar propovăduitori, pentru ca toți împreună să ne desfătăm de bunurile pregătite în Împărăția cerurilor celor ce curat L-au iubit pe Dumnezeu.

Hristos a înviat!

Sărbători Fericite! La mulți și fericiți ani!

**Al vostru, al tuturor,
de tot binele voitor și pururea rugător către Hristos,
Învierea noastră,
† Laurențiu
Mitropolitul Ardealului**